

Postkast

„Tere hommikust! Need ülemised on nii kõrgel, eks?”

On-on kõrgel, kinnitan ähkides. Venitan end nii pikaks, kui suudan, sest eks ole ma ju lühike junn, kuni lõpuks ulatun ajalehte peaaegu lae all asuvast pilust sisse toppima. Selg läheb nõndamoodi läbi. Ega inimene ole ometi kass.

„No jõudu, jõudu siis. Teil on ikka raske töö, oh, jah,” sädistab paks blond naine trepist üles rühkides.

Tal on käe otsas kilekotid. Ühest piiluvad välja sparglid. Inimesed on imelikud. Ma ei ostaks iialgi sparglit. Mitte raha pärast, kuigi seda ka, vaid mulle ei tule pähegi, et minusugune võiks sparglit osta. Milleks? Olen kõigest postiljon.

„Olen muudkui vaadanud, et need kastid on jube kõrgel,” kuulen nüüd mehehäält. Tean pead pööramatagi, kes see on – pikk noorsand kolmandalt korruselt, kes enda järel rakmetesse aheldatud Siiami kassi tirib. „Tule, pärdik, nüüd edasi, tule-tule juba. Vilets ilm täna. Kisub vist vihmale. Hea, et selle pärdikuga õigel ajal koju sain. Teil veel pikk maa läbi käia?”

Ta kahmab tõrksa kassi sülle. Mulle siiamid ei istu, võivad kätte kinni karata.

Tegelikult mulle ei tundu, et tal oleks kuigi kahju, et pean vihmas veel pika maa läbi kõmpima. Vastupidi, näen kergendustunnet, et seda peab tegema keegi teine, mitte tema.

Ta ei paku välja, et ta võiks ju kord ometi aidata mul ajalehte kõige ülemisse pilusse torgata. Keegi neist ei maini kunagi, et on sellest probleemist ühistu koosolekul rääkinud. Nad ütlevad mulle suusoojaks need paar lauset, et end paremini tunda. Tublid inimesed, kes märkavad, kui võõras inimene on hädas. Igaüks ei märkaks, eks? Iga veidi sitem inimene pühiks minusugusest tühisusest sõnagi lausumata mööda.

Kujutlen paksu blondiini sparglit kotist välja tõstmas ja oma mehe ees ohkimas, et küll see postiljoni töö on vastik ja raske ja küll on hea, et on inimesi, kes nõustuvad madala palga eest niisuguseid töid tegema.

„Kahju seda vaesekest pealt vaadata, valus kohe. Jummel, iga päev niimoodi!”

„Ära nii palju muretse, musi. Sa ka võtad kõik maamuna hädad kohe oma kanda. Sellepärast sul pea nii tihti valu-
tabki,” lohutab mees, teda vetruvale tagumikule patsutades.

Kui neile õhtul külalised tulevad – eks needsamad, kelle jaoks sparglit osteti –, kiitleb blondiini mees ka nende ees, kui hea inimene tema naine on. Kullast süda. Muretseb kõigi pärast. Aina muretseb ja muretseb. „Lõõgastu ometi natuke, musi. Muidu saad infarkti.”

Millegipärast jääb siin trepikojas kõige alumine kast alati tühjaks. Sellel ei ole korteri numbrit, küllap on kast ülearune või on inimesed ära kolinud. Korteri on ehk juba mitu aastat müügis nagu pooled siin Kalamajas, kus omanikud on kaotanud kontakti reaalsusega ja küsivad liiga kõrget hinda, panemata tähele, et vahepeal on hoopis teised piirkonnad lahedaks muutnud.

„Juba jälle! Miks te siia seda pahna topite?” kärgib keskealine prillidega proua.

Olen tedagi enne näinud, nad kõik siin on mulle nägupidi tuttavad. Ta meenutab mu matemaatikaõpetajat, põlvedki nõksatavad mul teda kohates just nagu koolipõlves. „Kas te ei näe, et see korv ajab üle ääre? Näete, keegi ei taha seda teie paska!”

Ta viibutab mu nina ees traadist korvi, mis vedeleb postkastide kõrval nurgas ja kuhu elanikud viskavad soovimatuid reklaambuklette. See on tõesti kuhjaga täis. Tõesti näen iga päev, et keegi neid reklaamlehti ei soovi. Tal on õigus.

„Ma ei saa midagi parata, kui teil ei ole klepsu. See on mu töö,” õigustan end ja üritan uksest välja lipsata.

Proua ei jäta. Ta seisab mul risti tee peal, haarab korvist pataka paberit ja surub selle mulle rinnale.

„Ei-ei, kuhugi te ei lähe. Võtke oma rämps kaasa. Miks meie peame teie järelt kogu aeg koristama? Teie „teete oma tööd”, aga meile ei maksa keegi.”

Litsun huuled kokku. Mis saaks, kui tema peale karjuma hakkaksin? Mis saaks, kui teda lööksin?

Ma ei tee midagi. Lasen mooril end tühjaks kärkida, reklaamlehed pistan kaenla alla. Mis seal ikka, üks viskan mööda minnes prügikonteinerisse.

Täna on teisipäev, posti on vähe. Kõige alumine tühi kast on mind painama hakanud, miskipärast panen seda nüüd kogu aeg tähele, mõtlen ja mõistatan, kellele see kunagi kuuluda võis ja mis sellest inimesest küll sai. See nähtamatu

isik köidab mind palju rohkem kui need teised, kes minust mööda voorivad. Paks blondiin ilmub jälle, ju siis käib regulaarselt sel kellaajal poes.

„Tereee!” hõikab ta reipalt. „Kuidas täna läheb? Oeh, need ülemised kastid...”

„Kas siin elab keegi? See siin,” katkestan teda ja osutan numbrita lahtrile.

Blondiini nägu tõmbub pilve, nagu oleksin teda milleski süüdistanud. Ahah. Postiljonid ei tohi härrasrahvale enam isegi küsimusi esitada?

Naine mühatab, et ei tema tea sellest midagi, ja kiirustab minema.

Kui oma ringilt koju jõuan ja eelmisest päevast järele jäänud hapukapsaborši soojendan, näppan oma teismelise tütre toast tühja koolivihiku ja rebin sealt mõned ruudulised lehed.

Mu esimene kiri läheb blondiinile. Kirjutan talle kõik südameilt ära. Et ta on privilegeeritud paks emis. Et ma ei arva nihukestest lodeva kerega inimestest kuigi palju, sest tavaliselt on nad ka muudes asjades lodevad. Näiteks suhtumises teistesse inimestesse. End keskklassiks pidavate inimeste võigast üleolekutunnet. See imal tühi suuremeelsus, millega nad minusuguseid kohtlevad. Hõre ja lääge roosa sõnaudu, mida nad ajavad ja milles pole mingit kavatsust, tegudeks vormumise plaani. Jälestan selliseid. Põlgan. Murrin kirja kokku ja pistan ümbrikku.

Teisele paberilehele kirjutan, mida arvan sellest pikast mehest. Mugav sell, kes joviaalsuse maski all sügavalt kannatab. On leppinud, et kuigi ta on alles umbkaudu

kolmkümmend viis, on tema elu juba läbi. Tülpimus, mille vastu ta ei viitsi midagi ette võtta. Lotakaks muutunud naine, keda ta enam ammu ei armasta. Rääsunud rasva järele leh-kav tardumus, mida ilustamisi mugavaks eluks nimetatakse. Kui oled poole oma elust postiljon olnud, siis tead, et kõige klanitumate fassaadide taga on need kõige õnnetumad trepi-kojad.

Kolmas kiri on matemaatikaõpetajale. Maailmapolitsei-nik, kes röövib teistelt hea tuju. Õigluse eest võitleja, kes jätab juhuslikult ette sattuvate võõraste hinge tumedad pikad varjud. Kellele ei saa kunagi isegi miskit vastu öelda, sest põhimõtteliselt on tal ju õigus. Kas on veel vihatumaid ini-mesi kui ebaõiglased, kellel on kogu aeg õigus?

KEEGI EI ARMASTA SIND, kritseldan iga kirja lõppu. Nime ma alla ei kirjuta, ega ma enesetapja ole.

Järgmisel päeval selle sünge halli majakobaka ette jõudes vaatan kõigepealt hoolega ringi, ega kedagi näha ole. Olen pargis hea jupi aega parajaks teinud ja tunnike hiljem saa-bunud, et ma ebameeldiva blondiiniga jälle kokku ei pör-kaks. Tõmban tööjope taskust valged ümbrikud, millel pole ei aadressi ega adressaati, ja libistan need kõige alumisse tühja, numbri ja nimeta postkasti. Tsahh. Tsahh. Tsahh. Heli paitab mu kõrvu.

Värava poole kõndides on mu samm kerge. Päike lõõskab. Kakskümmend kraadi sooja juba praegu, alles aprillikuus. Mõnus. Märkan esimest korda suurte kreemjate õitega puud. Ei või olla – kas tõesti magnoolia? Ümisen biitlite „Penny Lane’i”: „*There beneath the blue suburban skies...*”